

IZVJEŠĆE

O FINACIJSKOJ REVIZIJI

AGENCIJE ZA LIJEKOVE I MEDICINSKA SREDSTVA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2016. GODINU

Broj:01/02/03-09-16-1-746/17

Sarajevo, srpanj 2017. godine

KAZALO

I. MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA.....	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	4
II. KRITERIJI ZA REVIZIJU	6
III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI	7
1. Uvod.....	7
2. Realizacija ranijih preporuka.....	7
3. Sustav unutarnjih kontrola	8
4. Proračun i izvješćivanje	10
5. Izvršenje proračuna.....	10
6. Bilanca stanja.....	14
7. Javne nabave	15
8. Prihodi	17
9. Ostalo.....	18
10. Komentari.....	19
Privici.....	19

I. MIŠLJENJE REVIZORA

1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija)** za 2016. godinu koji obuhvaćaju: bilancu stanja, pregled prihoda, primitaka i financiranja, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Agencije odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1000–1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća Agencije ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je utemeljen na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra unutarnje kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti unutarnjih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustave unutarnjih kontrola.

Vjerujemo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i kako osiguravaju temelj za naše mišljenje.

¹ Sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, Ured za reviziju u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Agencije prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2016. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Agencije za 2016. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonima i drugim propisima kojima se Agencija rukovodi.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Agencije je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija BiH i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.² Pored navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Agencije, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i kako osiguravaju temelj za naše mišljenje.

² Novi ISSAI 4000 je usvojen u prosincu 2016. godine i zamjenjuje ranije ISSAI 4000, 4100 i 4200.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, aktivnosti, financijske transakcije i informacije Agencije za 2016. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- neriješen status rukovodstva i Stručnog vijeća Agencije (točka 3. Izvješća);
- nedostaci i slabosti u procesu javnih nabava (točka 7. Izvješća).

Sarajevo, 11.07.2017. godine

GLAVNI REVIZOR

Dragan Vrankić, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine provodi reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2016. godinu;
- Zakon o financiranju institucija BiH;
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti;
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti;
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS);
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti;
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti;
- Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH;
- Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH.

III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. Uvod

Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) utemeljena je sukladno Zakonu o lijekovima i medicinskim sredstvima³ i počela je sa radom 01.05.2009. godine. Agencija je ovlašteno tijelo odgovorno za lijekove i medicinska sredstva koja se proizvode i upotrebljavaju u medicini u Bosni i Hercegovini.

Prema Zakonu o lijekovima i medicinskim sredstvima, Agencija je osnovana u svrhu: zaštite i promocije zdravlja osiguranjem kvalitetnih, sigurnih i djelotvornih lijekova i medicinskih sredstava za uporabu u humanoj medicini i uspostave funkcionalnog, koordiniranog i jedinstvenog regulacijskog sustava lijekova i medicinskih sredstava; uspostave i nadzora jedinstvenog tržišta lijekova i medicinskih sredstava, te njihove dostupnosti za teritoriju BiH; ostvarivanja suradnje i pružanja stručne pomoći mjerodavnim državnim i entitetskim ministarstvima ovlaštenim za poslove zdravstva pri oblikovanju, pripremanju prijedloga i provedbi nacionalne politike lijekova i medicinskih sredstava za uporabu u humanoj medicini; predlaganja donošenja i izmjene zakonskih propisa iz oblasti lijekova i medicinskih sredstava, te usuglašavanja propisa s međunarodnim standardima; obavljanja i drugih poslova utvrđenih Zakonom, kao i propisima donesenim na temelju Zakona.

Agencijom rukovodi ravnatelj koji je, Odlukom Vijeća ministara BiH, 30.12.2015. godine imenovan za vršitelja dužnosti do okončanja procedure natječaja⁴.

Agencija je samostalna upravna organizacija i ima status pravne osobe. Sjedište Agencije je u Banjoj Luci. Kontrolni laboratorij se nalazi u Sarajevu, a Glavni ured Agencije za farmakovigilanciju je u Mostaru.

2. Realizacija ranijih preporuka

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je financijsku reviziju Agencije za 2015. godinu, sačinio Izvješće o financijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje sa skretanjem pozornosti na neriješen status rukovodstva i Stručnog vijeća Agencije, kao i postupanja mjerodavnih institucija u procesu donošenja liste esencijalnih lijekova i pravilnika o kontroli cijena. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nedostataka i slabosti. Agencija je postupila sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestila nas o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u cilju prevazilaženja nedostataka i slabosti identificiranih u revizorskom izvješću za 2015. godinu. Agencija je sačinila Akcijski plan u cilju realizacije ranijih preporuka.

Uvidom u poduzete aktivnosti, te osvrtno na realizaciju danih preporuka, utvrdili smo sljedeće:

2.1. Realizirane preporuke

- Donesen je Pravilnik o načinu kontrole cijena, oblikovanju cijena lijekova i načinu izvješćivanja o cijenama lijekova u BiH;
- Agencija kontinuirano poduzima aktivnosti na smanjenju izdataka za usluge održavanje softvera;

³ Službeni glasnik BiH, broj 58/08.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 05/16.

- Agencija je evidentirala u Glavnu i pomoćne knjige sva potraživanja za koja su pokrenuti sudbeni sporovi kod nadležnih sudova i poduzima aktivnosti oko njihove naplate;
- Agencija kontinuirano radi na poboljšanju sustava unutarnjih kontrola glede procesa praćenja i evidentiranja naplate prihoda, te usuglašavanja prihoda između službi Agencije.

2.2. Preporuke čija je realizacija u tijeku

- Agencija poduzima aktivnosti na otklanjanju uočenih slabosti prilikom pripremanja tenderske dokumentacije;
- Kontinuirano se poduzimaju aktivnosti na konačnom uspostavljanju efikasnog sustava financijskog upravljanja i kontrole.

2.3. Nerealizirane preporuke

- Nije riješen status rukovodstva i Stručnog vijeća Agencije;
- Nije usvojena Esencijalna lista lijekova BiH.

Realiziranje ovih preporuka ne ovisi o Agenciji, nego o postupanju mjerodavnih institucija.

3. Sustav unutarnjih kontrola

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Organizacija i rukovođenje:

Unutarnji ustroj i način rada i rukovođenja Agencijom, te opis radnih mjesta službenika i uposlenika Agencije utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost 21.10.2010. godine.

Navedenim Pravilnikom su sistematizirana radna mjesta za 160 izvršitelja u okviru: Kontrolnog laboratorija u Sarajevu (sa 3 sektora), sjedištu Agencije u Banjoj Luci (5 sektora), Glavni ured u Mostaru, Inspektorat, Služba za osiguranje kvalitete i Ured ravnatelja i zamjenika ravnatelja. Na 31.12.2016. godine u Agenciji je bilo 103 uposlenih koliko je planirano i odobreno proračunom za 2016. godinu.

Agencija je tijekom 2015. godine vršila aktivnosti na usuglašavanju Pravilnika o sistematizaciji Agencije s Odlukom o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustrojstva tijela uprave BiH⁵ i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁷. Međutim, aktivnosti na sačinjavanju novog Prijedloga pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji nisu okončane tijekom 2016. godine.

Na ovu situaciju određeni utjecaj je imao još uvijek neriješeni status ravnatelja (vršitelj dužnosti) i zamjenika ravnatelja (nepopunjena pozicija).

Naime, Ministarstvo civilnih poslova BiH, kao nadležno ministarstvo Agencije, je u travnju 2016. godine Agenciji dostavilo spisak/rang listu uspješnih kandidata za poziciju ravnatelja Agencije i poziciju zamjenika ravnatelja Agencije. Stručno vijeće Agencije je u srpnju 2016.

⁵ Odluka Vijeća ministara BiH, broj 65/13 od 26.03.2013 godine (Službeni glasnik BiH, broj 30/13).

⁷ Odluka Vijeća ministara BiH, broj 66/13 od 26. 03. 2013. godine (Službeni glasnik BiH, broj 30/13).

godine poslalo Vijeću ministara BiH prijedlog za imenovanje najuspješnijih kandidata za ravnatelja i zamjenika ravnatelja.

Zaključno s obavljanjem završne revizije nije došlo do okončanja aktivnosti po pitanju imenovanja rukovodstva Agencije.

Tijela Agencije su: Stručno vijeće, ravnatelj i povjerenstva Agencije.

Stručno vijeće je stručno, regulatorno, savjetodavno i kontrolno tijelo Agencije koje ima sedam članova. Članove Stručnog vijeća imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva civilnih poslova BiH s liste kandidata koju utvrde entitetske agencije zdravstva i Odjel za zdravstvo Brčko distrikta BiH. Mandat članova Stručnog vijeća je četiri godine, uz mogućnost reizbora na još jedan mandat.

Povjerenstva Agencije su: Povjerenstvo za lijekove (15 članova), Povjerenstvo za medicinska sredstva (9 članova), Povjerenstvo za klinička ispitivanja (7 članova), Povjerenstvo za farmakopeju (7 članova) i ostala povjerenstva za rješavanje posebnih pitanja. Ravnatelj Agencije, uz prethodnu suglasnost Stručnog vijeća, imenuje članove povjerenstava na temelju prijedloga entitetskih ministarstava zdravstva i Odjela za zdravstvo Brčko distrikta BiH (za Povjerenstvo za farmakopeju članove predlažu i farmaceutski fakulteti entiteta i Kontrolni laboratorij Agencije). Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima utvrđen je mandat članova povjerenstava, nadležnosti povjerenstava i donošenje poslovnika o radu svakog od povjerenstava kojima se bliže uređuju pitanja značajna za njihov djelokrug i način rada, glasanje i odlučivanje.

Članovima Stručnog vijeća Agencije je istekao mandat 03.12.2012. godine, tako da isto djeluje u starom sazivu. Ministarstvo pravde BiH dalo je mišljenje na kontinuitet prava, obveza i ovlaštenja imenovanih članova do okončanja postupka imenovanja novog saziva Stručnog vijeća. Za imenovanje novih članova Stručnog vijeća Agencije nisu u međuvremenu poduzimane aktivnosti.

Financijsko upravljanje i kontrola:

Sustav financijskog upravljanja i kontrole nije u cijelosti implementiran sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH, Priručniku za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Agencija je popunila obrazac Godišnjeg izvješća o financijskom upravljanju i kontroli za 2016. godinu i dostavila Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH. U izvješću su navedene aktivnosti koje su predviđene Akcijskim planom. Između ostalih aktivnosti kreirani su i dokumentirani poslovni procesi za sve sektore Agencije i izrađena je mapa procesa, identificirani su procijenjeni i dokumentirani rizici za svaku organizacijsku jedinicu i sačinjen registar rizika.

Planirano je da se u 2017. godini pripremi Strategija upravljanja rizicima kao i interna procedura koja detaljno razrađuje pripreme plana postupanja po rizicima, praćenje rizika i izvješćivanje o rezultatima praćenja rizika.

Nastaviti aktivnosti na daljnjem razvoju sustava financijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama.

Unutarnja revizija:

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH⁶ i Odluci o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁷, unutarnju reviziju u Agenciji obavlja Jedinica unutarnje revizije Ministarstva civilnih poslova BiH. U svibnju 2016. godine je obavljena unutarnja revizija sustava plaća i naknada plaća. Agencija je sačinila Plan aktivnosti i mjere s ciljem realiziranja danih preporuka. U prosincu 2016. godine je obavljena naknadna revizija sustava plaća i naknada plaća. U Izvješću je konstatirano da je većina preporuka iz Izvješća prethodne revizije realizirana, a za neke je realizacija u tijeku.

4. Proračun i izvješćivanje

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2016. godinu⁸, Agenciji su odobrena sredstva u iznosu od 5.881.000 KM. Za tekuće izdatke odobren je iznos od 5.301.000 KM, a za kapitalne izdatke 580.000 KM. U projekciji proračuna Agencije za 2016. godinu sadržana su i sredstva predviđena kao primitak od prodaje stalnih sredstava u iznosu od 14.000 KM. Agencija je u 2016. godinu prenijela neutrošena sredstva iz 2015. godine iz Programa posebne namjene pod nazivom „Podrška Republike Srpske uspostavi Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH“ (PPN 1) u iznosu od 423 KM. Prema navedenom, ukupno raspoloživa sredstva u proračunu Agencije u 2016. godini iznosila su 5.895.423 KM.

Agencija je u 2016. godini, po odobrenju Ministarstva financija i trezora BiH, izvršila dva prestrukturiranja rashoda proračuna u ukupnom iznosu od 225.410 KM (u kolovozu 84.410 KM i u listopadu 141.000 KM), tako da je ukupno odobreni proračun u iznosu od 5.881.000 KM raspodijelila na tekuće izdatke 5.075.590 KM, a na kapitalne izdatke 805.410 KM.

Provedenim prestrukturiranjima izvršeno je povećanje kapitalnih izdataka u iznosu od 225.410 KM, od čega je povećanje na poziciji nabava opreme u iznosu od 44.410 KM i poziciji nabava ostalih stalnih sredstava 181.000 KM.

Smanjenje u ukupnom iznosu od 225.410 KM se odnosilo na pozicije u okviru tekućih izdataka na pozicijama naknade troškova uposlenih za 35.000 KM, putnim troškovima za 17.000 KM, na izdacima za energiju i komunalne usluge za 20.000 KM, na troškovima najma za 49.000 KM i na izdacima za tekuće održavanje za 84.410 KM.

Godišnje financijsko izvješće za 2016. godinu Agencija je sačinila i dostavila nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku. Također, Godišnje izvješće o realizaciji Plana i programa rada Agencije za 2016. godinu dostavljeno je Stručnom vijeću Agencije. Godišnja financijska izvješća Agencije objavljena su na web stranici Agencije.

5. Izvršenje proračuna

U Godišnjem financijskom izvješću Agencije za 2016. godinu, iskazani su rashodi u iznosu od 5.239.039 KM, što u odnosu na odobreni proračun u iznosu od 5.895.423 KM predstavlja ostvarenje od 89%. Nerealizirana sredstva u iznosu od 656.384 KM najvećim dijelom odnose se na nerealizirane tekuće izdatke (547.344 KM).

Značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (2.370.163 KM KM), naknade troškova uposlenih

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12.

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 49/12.

⁸ za 2016. godinu Službeni glasnik BiH, broj 101/15.

(280.043 KM), putne troškove (97.751 KM), izdatke telefonskih i poštanskih usluga (57.104 KM), izdatke za energiju i komunalne usluge (113.829 KM), nabavu materijala (278.475 KM), izdatke za uporabu vozila (40.416 KM), unajmljivanje imovine i opreme (240.836 KM), izdatke za tekuće održavanje (658.621 KM), ugovorene usluge (397.679 KM), nabavu opreme (530.050 KM) i nabavu softvera (180.320 KM).

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2016. godine iskazane su u iznosu od 2.370.163 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 1.527.970 KM, a porezi i doprinosi 842.193 KM. Ukupan broj uposlenih u Agenciji na 31.12.2016. godine iznosi 103.

Naknade troškova uposlenih ostvarene su u iznosu od 280.043 KM. Značajnije naknade se odnose na izdatke za prijevoz s posla i na posao (51.348 KM), naknade za topli obrok (116.220 KM) i regres za godišnji odmor (30.550 KM).

Putni troškovi su realizirani u iznosu od 97.751 KM. Od toga, troškovi putovanja u zemlji iznose 36.321 KM, a troškovi putovanja u inozemstvo 61.433 KM.

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga ostvareni su u iznosu od 57.104 KM, a odnose se na izdatke za fiksne telefone (18.790 KM), mobilne telefone (6.643 KM), troškove interneta (8.429 KM), poštanske usluge (20.950 KM) i izdatke za brzu poštu (2.293 KM).

Izdaci za nabavu materijala realizirani su u iznosu od 278.475 KM, a najznačajniji se odnose na izdatke za kompjutorski materijal (15.895 KM), laboratorijski materijal (204.362 KM) i troškove sitnog inventara (30.035 KM).

Ukupni izdaci za uporabu vozila u 2016. godini su iznosili 40.416 KM i u odnosu na 2015. godinu su manji za 13.703 KM. Izdaci se odnose na izdatke za nabavu autoguma (1.897 KM), izdatke za gorivo i motorno ulje (23.813 KM), izdatke za registraciju motornih vozila (1.225 KM), izdatke za materijal i usluge za popravak i održavanje vozila (6.935 KM), usluge pranja vozila (1.171 KM) i izdatke za osiguranje vozila (5.375 KM). Agencija je raspolagala s pet službenih vozila, s tim da su četiri u vlasništvu Agencije i služe za potrebe sjedišta Agencije, a jedno vozilo je vlasništvo Federalne agencije zdravstva i koristi se za potrebe Ureda u Sarajevu. Krajem 2016. godine nabavljeno je jedno vozilo, a u drugom mjesecu 2017. godine vraćeno je vozilo Federalnom ministarstvu zdravstva.

Izdaci za tekuće održavanje su realizirani u ukupnom iznosu od 658.621 KM. Značajniji izdaci se odnose na usluge održavanja softvera (319.613 KM), usluge popravka i održavanja opreme (209.727 KM), materijal za popravak i održavanje opreme (73.915 KM), ostale usluge tekućeg održavanja (46.670 KM) i drugo.

Kapitalni izdaci su realizirani u iznosu od 710.793 KM, od čega za nabavu opreme iznos od 530.473 KM (računalna oprema 75.490 KM; oprema za prijenos podataka i glasa 33.488 KM; motorno vozilo 39.850 KM; laboratorijska oprema 358.763 KM i dr.), a na nabavu stalnih sredstava u obliku prava (softveri) iznos od 180.320 KM.

Pregled rashoda proračuna prikazan je u Tablici I. u privitku Izvješća.

Postupcima revizije uočili smo slabosti na sljedećim pozicijama rashoda:**5.1. Unajmljivanje imovine i opreme**

Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme su realizirani u iznosu od 240.836 KM i odnose se na unajmljivanje prostora (235.583 KM) i unajmljivanje opreme (5.253 KM).

Izdaci za unajmljivanje prostora u Banjoj Luci realizirani su na temelju ugovora o najmu poslovnog prostora zaključenog 19.03.2015. godine s Ministarstvom zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske za razdoblje od tri godine. Ugovorena najamnina je iznosila 16.425 KM (bez PDV-a) mjesečno za uredski prostor (858 m² po cijeni od 15 KM/m²) i podrumski prostor (474 m² po cijeni od 7,50 KM/m²).

U tijeku 2016. godine na temelju Zaključka (Vlade Republike Srpske iz lipnja 2016. godine), Agencija je ovlaštena da izvrši sanaciju podrumskih prostorija koji su oštećeni u poplavama 2014. godine, a zaduženo je Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske da izvrši umanjeње mjesečne naknade za najamninu korištenja podrumskih prostorija, u ukupnoj visini sredstava potrebnih za sanaciju istih.

Prema Zapisniku Povjerenstva za rješavanje pitanja prava i obveza iz ugovorenih odnosa između Agencije i Ministarstva od 11.04.2016. godine, procijenjena je šteta na podrumskim prostorijama, u smislu građevinsko-zanatskih radova, u iznosu od 25.000 KM te je od 01.04.2016. godine vršeno umanjivanje mjesečne najamnine za 4.159 KM za razdoblje narednih 6 mjeseci.

Agencija je u svibnju 2016. godine angažirala sudbenog vještaka građevinsko-arhitektonske struke glede rješavanja navedenog problema te je, prema njegovom mišljenju, bila neophodna rekonstrukcija podrumskog prostora, a ne njegova sanacija u usko građevinsko-tehničkom smislu, za što su potrebna veća sredstva od procijenjenih.

Agencija je upućivala urgencije najmodavcu (01.12.2016. godine i 16.1.2017. godine) za zaključivanje aneksa ugovora kojim bi se definirala međusobna prava i obveze do konačnog osposobljavanja podrumskih prostorija za smještaj arhive, u smislu da se obustavi fakturiranje najamnine za podrumski prostor sve dok se ne izvrši potrebni popravak oštećenja nastalih od poplava. Međutim, Agencija nije poduzimala aktivnosti na sanaciji podrumskih prostorija. I pored navedenog, najmodavac je od listopada 2016. godine nastavio ispostavljati fakturu u ugovorenom iznosu od 19.217 KM, dok je Agencija plaćala umanjeni iznos od 15.058 KM navodeći činjenicu da su podrumske prostorije oštećene i da se iste ne koriste. Agencija je krajem 2016. godine ukalkulirala razliku između manje plaćenog iznosa troška od ugovorenog za tri mjeseca u iznosu od 12.478 KM. U vrijeme obavljanja završne revizije u Agenciji razlika nije bila plaćena.

Preporučamo Agenciji da intenzivira aktivnosti na rješavanju nastalog problema glede visine najamnine nesaniranog podrumskog prostora za poslovne svrhe u cilju odgovarajućeg postupanja i eliminiranja rizika nastanka potencijalnih obveza za Agenciju.

Nadalje, s jednim najmodavcem je zaključen ugovor o najmu arhivskog prostora 10.12.2015. godine za razdoblje od tri godine, u mjesečnom iznosu od 1.710 KM (bez PDV-a) za približno 600 metara arhivske i dokumentarne građe (po cijeni 2,85 KM/m).

Tijekom svibnja 2016. godine zaključen je Aneks ugovora o najmu arhivskih prostorija kojim je definirana mjesečna najammina u iznosu od 2.375 KM (bez PDV-a) za 950 metara arhivske i dokumentarne građe (cijena je 2,50 KM/m). U vrijeme obavljanja završne revizije konstatirali smo da je u 2017. godini zaključen novi Aneks ugovora te je ugovorena mjesečna najamnina u iznosu od 3.250 KM (bez PDV-a) za 1.300 m arhivske i dokumentarne građe (cijena je 2,50 KM/m).

Iz navedenog možemo zaključiti da je prisutan trend rasta potrebe Agencije za arhivskim prostorom, a u svezi s činjenicom da je arhiva za lijekove i medicinska sredstva trajnog karaktera te da je ista velikog obujma sa tendencijom uvećanja.

Preporučamo Agenciji da sačini odgovarajuće analize za potrebe projiciranja očekivanih troškova najma arhivskog prostora za čuvanje arhive za lijekove i medicinska sredstva, uzimajući u obzir sve bitne parametre koji određuju obvezu trajnog čuvanja iste u cilju pripreme odgovarajućih prijedloga za rješavanje ovih potreba Agencije.

5.2. Ugovorene usluge

Izdaci za ugovorne usluge su realizirani u iznosu od 397.679 KM. Značajniji izdaci se odnose na ostale stručne usluge (82.951 KM), izdatke za rad Upravnog i Nadzornog odbora – Stručno vijeće (34.440 KM), izdatke za rad povjerenstava (94.800 KM), izdatke za ugovore o djelu (42.750 KM) i drugo.

Izdaci za usluge po osnovu ugovora o djelu: Tijekom 2016. godine Agencija je angažirala devet vanjskih suradnika kojima je isplaćeno ukupno 42.750 KM. Angažirana je jedna osoba za izradu elaborata o vještačenju podrumskih prostorija poslovnog objekta koje koristi Agencija u Banjoj Luci, za čiji angažman je isplaćena naknada od 600 KM. Pored toga, angažiranje vanjskih suradnika vršeno je za ocjenu efikasnosti i sigurnosti lijeka na temelju kliničkog dijela dokumentacije za dvije osobe i istim je isplaćena naknada u ukupnom iznosu od 2.800 KM. Dvije osobe su angažirane za izradu stručnog mišljenja/ekspertize o ocjeni zakonske utemeljenosti zahtjeva za upis u registar proizvođača medicinskih sredstava, stručno mišljenje koje se odnosi na tumačenje pojedinih odredbi Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima, Poslovnika o radu Stručnog vijeća Agencije te izradi Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja/reinženjeringa Agencije – za što je isplaćena ukupna naknada od 21.500 KM.

Analizirajući angažman preostale tri osobe, kojima je ukupno isplaćen iznos od 14.850 KM, konstatirali smo da su angažirane osobe (državni službenici) za obavljanje poslova definiranih sistematizacijom radnih mjesta. Angažirana su dva pravnik za savjetovanje i pružanje konzultantskih usluga za unapređenje procedura iz nadležnosti naručitelja usluge i analizu općih akata ukupne vrijednosti od 6.000 KM, s tim da je zaključen jedan ugovor za oba pravnik. Izvršeno je avansno plaćanje u iznosu od 50%, odnosno 3.000 KM u veljači 2016. godine na žiro-račun jednog pravnik tj. odmah po zaključenju ugovora, a preostalih 3.000 KM nakon izvršene usluge, tj. u svibnju 2016. godine. Imajući u vidu da se radi o dvije osobe u istom ugovoru, za svaku treba da bude naveden iznos naknade, kako bi pripadajući porezi i doprinosi bili obračunati i uplaćeni razmjerno visini naknade.

Također je uočeno da je drugi dio isplate izvršen na temelju „pisane informacije“ v.d. ravnatelja da je ugovorena obveza definirana ugovorom izvršena, a poznato je da se isplata vrši poslije dostavljanja Izvješća o izvršenom poslu iz ugovora i odobrenom od strane naručitelja. S obzirom na to da je isplata iz proračuna izvjesna, ugovori ne bi trebali da sadrže odredbu avansnog plaćanja.

Značajni iznosi su isplaćeni također u listopadu i prosincu za obavljanje poslova pravnika s naknadama od 6.000 KM i 2.850 KM.

Smatramo da je u navedenim slučajevima ugovorena neprimjerena visina naknade uzimajući u obzir obujam poslova za koje je izvršen angažman te imajući u vidu i to da se za obavljanje istih poslova uposlenicima u institucijama BiH uposlenim po ugovorima o radu na neodređeno vrijeme isplaćuje mjesečna plaća u iznosu koji je dva puta manji.

Preporučamo Agenciji da angažiranje temeljem ugovora o djelu koristi samo u opravdanim slučajevima i da se prilikom ugovaranja visine naknade rukovodi načelima primjerenosti te racionalnog i ekonomičnog upravljanja javnim sredstvima. Za svaku angažiranu osobu potrebno je zaključiti zaseban ugovor kako bi pripadajući porezi i doprinosi bili obračunati i uplaćeni razmjerno visini naknade, a isplate naknada je potrebno vršiti poslije dostavljanja izvješća o izvršenom poslu.

Naknade za rad Stručnog vijeća: Naknade za rad u Stručnom vijeću su isplaćene u iznosu od 34.440 KM. Pravo na predmetne naknade ostvaruje sedam članova kao stručno, regulatorno, savjetodavno i nadzorno tijelo koje je imenovalo Vijeće ministara BiH i za koje je utvrdilo mjesečnu naknadu u iznosu od 470 KM za predsjednika te po 400 KM za članove Stručnog vijeća. Rad Stručnog vijeća definiran je Poslovníkom o radu koji je donesen uz prethodno pribavljeno mišljenje ministra Ministarstva civilnih poslova BiH. Navedenim poslovnikom je definirano da se sjednice održavaju po potrebi, a najmanje jednom mjesečno. U 2016. godini Stručno vijeće je održalo dvije sjednice.

Izdaci za rad povjerenstava: Uz suglasnost Stručnog vijeća, Agencija je formirala četiri povjerenstva. Ukupno isplaćena sredstva za rad povjerenstava s 31.12.2016. godine su iznosila 94.800 KM. Od navedenog iznosa, 45.600 KM je isplaćeno za Povjerenstvo za lijekove (5 članova mjesečna naknada za predsjednika 300 KM i članove po 250 KM; održano 6 sjednica); za Povjerenstvo za medicinska sredstva isplaćeno 27.600 KM (9 članova mjesečna naknada za predsjednika 300 KM i članovima po 250 KM, održane 2 sjednice); za Povjerenstvo za klinička ispitivanja lijekova isplaćeno ukupno 21.600 KM (7 članova naknade od 250 KM za člana do 300 KM za predsjednika, održano je 8 sjednica).

6. Bilanca stanja

Aktiva Agencije u iznosu od 2.317.724 KM se odnosi na novčana sredstva u blagajni (6.086 KM), kratkoročna potraživanja (29.137 KM), kratkoročna razgraničenja (222 KM) i stalna sredstva iskazana po sadašnjoj vrijednosti (2.282.279 KM).

Kratkoročna potraživanja se odnose na potraživanja od fondova zdravstvenog osiguranja za nerefundiranu naknadu isplaćene plaće za vrijeme bolovanja (28.586 KM), potraživanja od uposlenih za prekoračenja troškova mobilnog telefona za prosinac (307 KM) i potraživanja za obračunate penale za kašnjenja u isporuci robe (244 KM).

U bruto bilanci Agencije evidentirana su sumnjiva i sporna potraživanja na temelju nenaplaćenih potraživanja od komitenata iz ranijih godina u iznosu od 389.701 KM, za koja su kod nadležnih sudova putem Pravobraniteljstva BiH pokrenuti sudbeni postupci za naplatu istih. Ova potraživanja su knjigovodstveno korigirana putem ispravke vrijednosti potraživanja, sukladno Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH, a s obzirom na to da isto nema financijskog efekta nisu iskazana u Bilanci stanja Agencije.

Pasiva u ukupnom iznosu od 3.319.374 KM se odnosi na kratkoročne tekuće obveze (436.720 KM), obveze prema uposlenima (225.154 KM), kratkoročna razgraničenja (375.221 KM) i izvore stalnih sredstava (2.282.279 KM).

Na poziciji kratkoročnih razgraničenja je iskazan iznos od 375.221 KM, od čega se značajniji iznos (374.139 KM) odnosi na razgraničenje rashoda za ukalkulirane obveze za kapitalne nabave (opreme i softvera) za koje nije izvršena isporuka do kraja 2016. godine, a provedena je procedura javne nabave i zaključeni su ugovori do 31.12.2016. godine.

Obveze prema dobavljačima (402.271 KM) i obveze prema uposlenima (225.154 KM) su izmirene u 2017. godini. Kratkoročna razgraničenja (375.221 KM) su najvećim dijelom zatvorena u 2017. godini.

Agencija je izvršila popis imovine i obveza sa stanjem na 31.12.2016. godine. Nisu utvrđene razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

7. Javne nabave

Agencija je donijela Plan javnih nabava za 2016. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama. Isti je tijekom godine više puta izmijenjen, uglavnom iz razloga ukazane potrebe izmjene prvobitno planirane vrste postupka, datuma pokretanja istog te planiranog iznosa nabave. Neke javne nabave iz kapitalnih izdataka su okončane krajem 2016. godine pa je izvršeno rezerviranje za iste, a isporuka roba i usluga je realizirana u 2017. godini. Prema prezentiranim podacima, u 2016. godini nakon provedenih procedura javnih nabava zaključeni su ugovori o javnim nabavama, u iznosu od 1.003.581 KM. Provedeno je 29 otvorenih postupaka nakon kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti 751.612 KM, 13 konkurentskih postupaka nakon kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti 129.982 KM. Ostale nabave manje vrijednosti provedene su putem izravnog sporazuma ukupne vrijednosti 121.987 KM. Revidiranjem procesa javnih nabava u Agenciji utvrdili smo slabosti sustava unutarnjih kontrola, što se ogleda u čestom poništenju postupaka javne nabave kod provođenja procedura putem otvorenog ili konkurentskog postupka iz razloga nedostavljanja niti jedne ponude u ostavljenom roku, ili da prispjele ponude ne ispunjavaju uvjete iz tenderske dokumentacije te da se procedure za vrlo zahtjevne javne nabave iz kapitalnih izdataka pokreću krajem godine.

Agencija je institucija s takvom djelatnošću koja ima visoke zahtjeve za nabavama roba i usluga s obzirom na to da postoji potreba za nabavama sofisticirane opreme koja zahtijeva određene vrste održavanja kako bi institucija mogla nesmetano obavljati zakonom propisanu djelatnost u tehničkom i stručnom smislu. Također, postoje zahtjevi i za specifične vrste nabava materijala bez kojih nije moguće obavljati redovite aktivnosti. U tom smislu, cijenimo da je većina procedura javnih nabava kompleksna glede potrebe za stručnim poznavanjem konkretnih predmeta nabave roba i usluga. U promatranom razdoblju prezentirano nam je da u Agenciji nije bilo dostatno kadra koji bi mogao biti odgovarajuća potpora za efikasno provođenje procedura javnih nabava.

Preporučamo Agenciji da poduzme aktivnosti na uspostavljanju odgovarajućih unutarnjih kontrola u procesu javnih nabava u smislu sačinjavanja plana javnih nabava koji će podržavati pravovremeno pokretanje procedura javnih nabava i radnji nakon zaključenja ugovora.

Na temelju izabranog uzorka izvršili smo reviziju pojedinačnih postupaka javnih nabava i to: nabava laboratorijske opreme (264.957 KM), nabava goriva i lož ulja (135.000 KM), nabava softverske aplikacije za medicinska sredstva (120.120 KM), nadogradnja telekomunikacijske infrastrukture glavnog data centra Banja Luka (62.206 KM), nabava automobila (39.850 KM). Revidiranjem pojedinačnih procedura konstatirali smo kako slijedi:

Nabava laboratorijske opreme: Predmet javne nabave se sastoji od pet lotova ukupne procijenjene vrijednosti 264.957 KM. Kriterij za dodjelu ugovora je najniža cijena tehnički zadovoljavajuće ponude. Povjerenstvo za javne nabave je u utvrđenom roku izvršilo pregled i ocjenu pristiglih ponuda i konstatiralo da je tendersku dokumentaciju preuzelo 30 potencijalnih ponuđača, s tim što su za lot-1 dostavljene dvije ponude, a za sve ostale lotove po jedna ponuda.

Uvidom u tendersku dokumentaciju uočeno je da nije tražena garancija za uredno izvršenje ugovora. Povjerenstvo je 10.06.2016. godine predložilo ugovornom organu da zaključi ugovore s ponuđačima koji su dostavili najpovoljnije i tehnički prihvatljive ponude ukupne vrijednosti 222.658 KM (bez PDV-a) kako slijedi: lot-1 HPLC sa DAD detektorom 46.590 KM; lot-2 Liquid impringer i oprema za testiranje Nebulizer-a 25.596 KM; lot-3 Next generation Impactor 81.180 KM; lot-4 Automatizirani čitač zona inhibicije 40.770 KM; lot-5 mjerni sustav za mjerenje niskih viskoznosti masti 28.522 KM. Međutim, istog dana kada je donesena Odluka o dodjeli ugovora donesena je i Odluka o poništenju javne nabave za lot-1 (HPLC s DAD detektorom), a iz razloga novih činjenica u svezi s blagovremeno zaprimljenim ponudama za lot-1. Naime, 20.05.2016. godine Agenciji je pristigao dopis ponuđača „Erkona“ d.o.o Sarajevo koji je dokumentirao da je blagovremeno dostavio ponudu za lot-1, a da ponuda nije otvorena na javnom otvaranju ponuda. U svezi s istim, donesena je Odluka o poništenju nabave za lot-1. Ugovori s najpovoljnijim ponuđačem su zaključeni za lot-2, lot-3, lot-4 i lot-5. U sva četiri lota je isti najpovoljniji ponuđač (Apical d.o.o Sarajevo) koji je jedini dostavio ponude te kome su dodijeljeni ugovori ukupne vrijednosti (za četiri lota) 176.068 KM (bez PDV-a).

Softverska aplikacija za medicinska sredstva: Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima, Agencija je u obvezi da uvede informacijski sustav koji prati proces registracije medicinskih sredstava, koja ova Agencija upisuje u svoj Registar.

Odlukom o pokretanju postupka javne nabave od 01.11.2016. godine procedurom otvorenog postupka je provedena javna nabava softverske aplikacije za medicinska sredstva procijenjene vrijednosti javne nabave (bez PDV-a) u iznosu od 120.513 KM. Tendersku dokumentaciju za ovu nabavu je preuzelo 16 potencijalnih ponuđača. *U ostavljenom roku pristigla je samo jedna ponuda s ponuđenom cijenom (bez PDV-a) u iznosu od 120.120 KM (International Certification Group d.o.o. Beograd).* Povjerenstvo za javnu nabavu je 23.11.2016. godine konstatiralo da je ponuda jedinog ponuđača tehnički prihvatljiva te da je ugovorni organ poduzeo sve da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju i transparentnost postupka za istu nabavu. *S obzirom na to da se radi o specifičnom zahtjevu za nabavu, Povjerenstvo je smatralo da ponavljanje postupka ne bi dovelo do većeg broja kvalificiranih ponuda.* Ugovor je zaključen 16.12.2016. godine. Povjerenstvo za prijem softverske aplikacije za medicinska sredstva je 03.03.2017. godine, nakon konzultacija s izvršiteljem odgovornim za kreiranje aplikacije, baze i migraciju podataka ukazalo na trenutne nedostatke te su izvršene određene korekcije. Potom, 15.03.2017. godine sačinjen je Zapisnik o primopredaji softverske aplikacije za medicinska sredstva. U istom je konstatirano da je softverska aplikacija dostavljena i s istom je dobiven izvorni deponovani kod softvera.

Uzimajući u obzir specifičnost predmeta nabava koje provodi Agencija, preporučamo da se sačinjava detaljna analiza tržišta prije samog pokretanja takvih nabava kako bi se

utvrdilo postojanje ili nepostojanje konkurencije i prema tome odredilo koji postupak treba provoditi za konkretni predmet javne nabave. S tim u svezi, sugeriramo posebnu posvećenost kreiranju specifikacija za predmete nabave za koje se utvrdi postojanje konkurencije (ponuđača) na tržištu, a sve radi osiguranja većeg broja ponuda.

Također, preporučamo da se za značajnije nabave zahtijevaju garancije za dobro izvršenje ugovora.

Nabava automobila: Sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH za 2016. godinu, Agenciji su odobrena kapitalna sredstva za nabavu putničkog motornog vozila niže klase u ukupnom iznosu od 40.000 KM. Nabava vozila je realizirana putem otvorenog postupka.

Uvidom u tendersku dokumentaciju, utvrđeno je da su u tehničkoj specifikaciji korišteni zatvoreni intervali za određene tehničke karakteristike vozila koji ukazuju na moguće preferiranje vozila koje se nabavlja i to: *volumen motora od 1500 cm³ do 1560 cm³ i snaga motora (kW) minimalno 70 maksimalno 75*. U tehničkoj specifikaciji je navedena još, između ostalog, dužina vozila minimalno 4380 mm i međuosovinski razmak maksimalno 2730 mm. *Prema Izvješću o preuzimanju tenderske dokumentacije iz sustava e-Nabava 14 potencijalnih ponuđača je preuzelo istu, a samo jedan ponuđač je dostavio ponudu vrijednosti 36.191 KM bez PDV-a, na koji je dan popust u iznosu od 2.131 KM, tako da je cijena bez PDV-a s popustom iznosila 34.060 KM.* Povjerenstvo je utvrdilo da ponuđač ispunjava uvjete iz tenderske dokumentacije te predložilo ugovornom organu da donese Odluku o dodjeli Ugovora. Zaključen je ugovor i nabavljeno je vozilo marke Peugeot (Partner) u iznosu od 39.850 KM sa PDV-om. Po navedenom postupku nije bilo žalbi.

Uzimajući u obzir način na koji je kreirana tenderska dokumentacija, možemo kazati da postoje elementi (zatvoreni intervali s ostalim karakteristikama) koji ukazuju na moguće preferiranje prilikom provođenja nabave.

Preporučamo da se prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacije glede tehničkih specifikacija osigura da ista bude nediskriminirajuća prema ponuđačima te da se osigura pravična i aktivna konkurencija na tržištu.

8. Prihodi

U Godišnjem financijskom izvješću za 2016. godinu, ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 9.662.239 KM, što je u odnosu na prihode i primitke planirane proračunom (8.520.000 KM) za 1.142.239 KM ili 13% više.

Pravilnikom o vrsti, visini i načinu plaćanja troškova za obavljanje poslova Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH⁹ utvrđeni su vrsta i visina troškova, kao i način plaćanja troškova za obavljanje poslova Agencije propisanih Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima, na temelju kojih je Agencija planirala poziciju prihoda.

Strukturu prihoda i primitaka čine prihodi od posebnih naknada i pristojbi (9.432.798 KM), prihodi od administrativnih pristojbi (217.600 KM), neplanirani prihodi/ostale uplate (11.742 KM) i prihodi od novčanih kazni (100 KM).

Prihodi od posebnih naknada i pristojbi (9.432.798 KM) se najvećim dijelom odnose na prihode od naknada za izdavanje, znavljanje i izmjenu dozvole za stavljanje lijeka u promet (6.091.345 KM), prihodi od kontrole kvalitete lijeka (1.813.748 KM), prihodi od upisa, izmjene

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 70/09.

i obnove upisa medicinskih sredstava i davanja stručnih mišljenja (671.145 KM), prihodi od izdavanja suglasnosti, odnosno dozvole za uvoz/izvoz lijekova i medicinskih sredstava (300.908 KM).

U cilju praćenja realiziranja dane preporuke u revizijskom Izvješću za prethodnu godinu, konstatirali smo da Agencija kontinuirano poduzima aktivnosti na jačanju sustava unutarnjih kontrola vezanih za proces praćenja i evidentiranja naplate prihoda, te u kraćim vremenskim razdobljima tijekom godine vrši sravnjenje prihoda između službi Agencije.

9. Ostalo

Aktivnosti na donošenju liste esencijalnih lijekova i Pravilnika o načinu kontrole cijena, oblikovanju cijena lijekova i načinu izvješćivanja o cijenama lijekova u BiH

Prema prezentiranim informacijama glede donošenja Esencijalne liste lijekova BiH, konstatirali smo da je Stručno vijeće Agencije krajem 2015. godine usvojilo prijedlog Esencijalne liste BiH. Agencija je Esencijalnu listu uputila u daljnju proceduru i pribavljena su pozitivna mišljenja od Agencije za ravnopravnost spolova i Ureda za zakonodavstvo BiH. Ministarstvo financija i trezora BiH nije dalo odgovor na upućeni akt ni nakon dvije urgencije u 2016. godini. Prema navedenom, Esencijalna lista nije bila još uvijek predmet razmatranja Vijeća ministara BiH.

Preporučamo nastavak aktivnosti na rješavanju pitanja Esencijalne liste lijekova BiH.

Stručno vijeće Agencije je u studenom 2016. godine usvojilo novi Prijedlog pravilnika o načinu kontrole cijena, oblikovanju cijena lijekova i načinu izvješćivanja o cijenama lijekova u BiH i uputilo isti u proceduru usvajanja prema Vijeću ministara BiH. Pravilnik o načinu kontrole cijena, oblikovanju cijena lijekova i načinu izvješćivanja o cijenama lijekova u BiH je usvojen¹⁰ s početkom primjene od siječnja 2017. godine.

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 03/17.

10. Komentari

Agencija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvješća o finansijskoj reviziji za 2016. godinu. U komentarima nije bilo osporavanja iznesenih nalaza i preporuka te smatramo da su isti od strane Agencije prihvaćeni.

Prema dostavljenim komentarima izvršene su određene manje korekcije u tekstu koje nisu suštinske prirode (brojčani pokazatelji). Prema navedenom, konstatiramo da ovo Izvješće, osim spomenutog, nije imalo izmjena u odnosu na Nacrt izvješća o finansijskoj reviziji za 2016. godinu.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Nada Laco, viši revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Nedžad Hajtić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za financijsku reviziju

Azra Husić, revizor, v.r.

Nevena Bugarin, revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2016. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2016. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2016. godinu

Naziv institucije: Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	5.301.000	-225.410	5.075.590	4.528.246	89
Bruto plaće i naknade	2.503.000		2.503.000	2.370.163	95
Naknade troškova uposlenih	348.000	-35.000	313.000	280.043	89
Putni troškovi	150.000	-17.000	133.000	97.751	73
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	90.000		90.000	57.104	63
Izdaci za energiju i kom. usluge	200.000	-20.000	180.000	113.829	63
Nabava materijala	360.000		360.000	278.475	77
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	60.000	-20.000	40.000	28.255	71
Unajmljivanje imovine i opreme	295.000	-49.000	246.000	240.836	98
Izdaci za tekuće održavanje	820.000	-84.410	735.590	658.621	90
Izdaci za osiguranje	11.000		11.000	5.491	50
Ugovorene i druge posebne usluge	464.000		464.000	397.679	86

2. Kapitalni izdaci	580.000	225.410	805.410	710.370	88
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina			0		
Nabava opreme	550.000	44.410	594.410	530.050	89
Nabava ostalih stalnih sredstava	30.000	181.000	211.000	180.320	85
Rekonstrukcija i invest. održavanje			0		

3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		

4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		

5. Novčane donacije	14.000	423	14.423	423	3
Primici od prodaje stalnih sredstava	14.000		14.000		
Podrška RS uspostavljanju ALMBiH		423	423	423	100

Ukupno (1+2+3+4+5)	5.895.000	423	5.895.423	5.239.039	89
----------------------------	------------------	------------	------------------	------------------	-----------

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2017. godine.

v.d. ravnatelja:

dr. Aleksandar Zolak

Bilanca stanja na 31.12.2016. godine

Naziv institucije: Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2015.	31.12.2016.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	30.549	35.445	116
Novčana sredstva	7.436	6.086	82
Kratkoročna potraživanja	23.113	29.138	126
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja		222	
2. Stalna sredstva	1.946.738	2.282.279	117
Stalna sredstva	3.905.849	4.698.475	120
Ispravka vrijednosti	1.959.111	2.416.196	123
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	1.946.738	2.282.279	117
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	1.977.287	2.317.724	117

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	1.112.144	1.037.095	93
Kratkoročne tekuće obveze	389.965	436.720	112
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	217.359	225.154	104
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	504.820	375.221	74
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	1.946.738	2.282.279	117
Izvori sredstava	1.946.738	2.282.279	117
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	3.058.882	3.319.374	109
------------------------------	------------------	------------------	------------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 28.02.2017. godine.

v.d. ravnatelja:

dr. Aleksandar Zolak

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Agencija) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2016. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 25/15) i Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (protokol Agencije financija i trezora BiH broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2016. godinu (Službeni glasnik BiH broj 101/15) i pratećim nalogima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, _____

v.d. ravnatelja:

Aleksandar Zolak